

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
УПРАВА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА
ТЕРОРИЗАМ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
за работата на
Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам
во 2011 година

Извештајот е изготвен согласно член 3 став 5 од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр. 04/2008, 57/2010 и 35/2011).

СОДРЖИНА:

ВОВЕД	4
I.УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВНАТА РАМКА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	6
I.1. Национална стратегија за борба против перење пари и финансирање на тероризам	6
I.2. Закон за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам	7
I.3. Подзаконски акти – правилници	8
II.СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ – МЕРКИ, АКТИВНОСТИ, РЕЗУЛТАТИ.....	9
<i>A. Субјекти на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам</i>	9
II.1.Вид и број на субјекти	10
II.2.Преглед на доставени податоци до Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам	11
<i>Б. Анализи на доставените податоци за спречување на перење пари и финансирање на тероризам од страна на Управата и преглед на доставени извештаи за сомневање за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и известувања за сомневање за сторени други кривични дела до надлежните органи</i>	15

II.3.Идентификувани типологии на перење пари и финансирање на тероризам ...	17
III.НАДЗОР НАД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ	19
III.1.Спроведен надзор над субјектите	19
III.2.Резултати од надзорот – најчести идентификувани прекршоци	20
III.3.Преглед на спроведени постапки за порамнување и на поднесени барања за покренување на прекршочна постапка	20
IV.МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	21
IV.1.Размена на податоци со овластени тела на други држави	21
IV.2.Зајакнување на меѓународната размена на податоци	22
IV.3.Активности произлезени од членството во меѓународни тела и организации	23
V.СОРАБОТКА СО СУБЈЕКТИТЕ, ОРГАНИТЕ ЗА НАДЗОР, ДРУГИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ТЕЛА	24
V.1.Соработка со субјектите	24
V.2.Соработка со органите за надзор	25
V.3.Соработка со други државни органи и тела	26
V.4.Активности на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам	27
VI.ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА УПРАВАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ	28
VI.1.Кадровски капацитети	28

ВОВЕД

Во Република Македонија, специјализиран орган задолжен за борба против перењето пари и финансирањето на тероризам е Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (согласно 26^{та} препорака на ФАТФ, секоја држава треба да има Единица за финансиско разузнавање како специјализирана институција која ќе се бори против перењето пари и финансирање на тероризмот).

Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (во понатамошниот текст: Управата) е следбеник на Дирекцијата за спречување на перење пари. Дирекцијата е формирана во септември 2001 година (Службен весник на РМ“ бр.70/01), започнува со работа на 01.03.2002 година, а во јануари 2008 година со стапување во сила на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ бр.04/08), го трансформира својот статус и назив во Управа, како орган во состав на Министерството за финансии, со својство на правно лице.

Како административен орган на финансиско разузнавачка единица, Управата дејствува како посредник помеѓу приватниот сектор (субјектите), од една страна и истражните органи, од друга страна.

Согласно Законот, основни надлежности на Управата, како административен орган за финансиско разузнавање се: прибирање, обработување, анализа, чување и доставување на податоци добиени од субјектите, а кои се однесуваат на сомнение за перење пари или финансирање на тероризам. Покрај овие основни надлежности, Управата ги има и следните надлежности: издава писмен налог на субјектот со кој привремено ја задржува трансакцијата, поднесува барање за поднесување на предлог за определување на привремени мерки до надлежниот јавен обвинител, поднесува барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежниот суд, соработува со субјектите, со надзорните органи и со други државни органи и институции, како и со други организации, институции и меѓународни тела за борба против перењето пари и против финансирањето на тероризмот, склучува договори за соработка и разменува податоци и информации со овластени тела на други држави и меѓународни организации, вклучени во борба против перење пари и финансирање на тероризам, врши надзор над субјектите за примената на мерките и дејствијата определени со овој закон, поведува иницијативи или дава мислења на закони и подзаконски акти што се однесуваат на спречување и откривање на перење пари и финансирање на тероризам, помага и учествува во професионалното усовршување на овластените лица и вработените кај субјектите, утврдува листи на индикатори за анализа на ризик и за препознавање на сомнителни трансакции во соработка со субјектите и органите кои вршат надзор врз нивното работење, планира и спроведува обуки за усовршување и оспособување на вработените во Управата и дава појаснување во примената на прописите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Со Управата раководи директор кој го именува и разрешува Владата на Република Македонија на предлог на министерот за финансии. Управата ја раководи Владимир Атанасовски, в.д. директор на Управата.

Управата своите надлежности ги спроведува на целата територија на Република Македонија, а нејзиното седиште е во Скопје.

Во продолжение, групирани, односно поделени во неколку глави, даден е приказ на најзначајните активности, како и резултати кои произлегуваат од работењето на Управата во текот на изминатата 2011 година.

I. УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРАВНАТА РАМКА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

I.1. Национална стратегија за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Свесни за сериозноста и ерозивните ефекти на перењето пари и финансирањето на тероризам, а за целите на одржување на континуитетот во надградувањето на системот за превенција, контрола и сузбивање на перење пари и финансирање на тероризам во Република Македонија, Управата подготви Национална стратегија за борба против перење пари и финансирање на тероризам (2012 – 2014). Овој документ Владата на Република Македонија го усвои во октомври.

Националната Стратегија за борба против перење пари и финансирање на тероризам (во понатамошниот текст: Стратегијата) претставува стратешки документ, кој на среден рок ги рангира приоритетите и ги дефинира активностите кои треба да го унапредат системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во Република Македонија. Целите и активностите планирани во оваа стратегија се кохерентни со активностите предвидени со Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија и се во континуитетот со активностите од Националната стратегија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (2005-2008) и Националната стратегија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (2009 – 2011).

Стратегијата утврдува сеопфатен комплекс на активности, со обврска за реализација на сите релевантни институции во насока на надминување на утврдените слабости и недостатоци, унапредување и зголемување на степенот на

ефикасност на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Стратегијата предвидува реализација на следните активности:

-унапредување на законската регулатива и зголемување на степенот на нејзината ефикасна имплементација,

-јакнење на институционалните капацитети на Управата, органите за вршење на надзор и органите на прогонот,

-унапредување на меѓуинституционалната соработка,

-зајакнување на меѓународната соработка и

-подигање на свеста на субјектите за неопходноста од преземање на мерки за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Активностите утврдени со оваа стратегија треба да бидат имплементирани од субјектите задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, органите на надзор, Управата и државните органи надлежни за гонење на сторителите на кривични дела перење пари и финансирање на тероризам.

Реализирањето на активностите предвидени со оваа стратегија треба да резултира со: ефикасна примена на законска регулатива за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, зајакнати технички и човечки капацитети на институциите задолжени да ја спроведуваат оваа стратегија, зголемена ефикасност на Управата, зголемена ефикасност на истрагите за перење пари и финансирање на тероризам, зајакнување на соработката во делот на спроведување на надзорот, унапредена меѓународна и меѓуинституционална соработка и свест кај задолжените субјекти за значењето на мерките и дејствијата за спречување на перењето пари и финансирањето на тероризмот.

1.2. Закон за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам

Една од надлежностите на Управата е да ги следи и проучува законските и подзаконските акти со кои се регулира спречувањето перење пари и финансирање на тероризам на национално и меѓународно ниво заради подготвување на закони и подзаконски акти.

Во месец март, се усвои и стапи на сила Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр. 35/11). Со овие законски измени се изврши усогласување со Законот за инспекциски надзор и се имплементира мерките од пакетот на мерки усвоен од Владата на Република Македонија за унапредување на казнената политика и подобрување на бизнис климата во Република Македонија. Одредбите од Законот ги пропишуваат следните решенија:

-при имплементација на меѓународната обврска податоците за испраќачот да го следат целото движење на парите при вршењето на трансфер на пари, се прецизираат обврските за финансиските институции во случаи на безготовински трансфер преку домашниот платен промет;

-се прецизира дека овластеното лице кај казиното, менувачницата и давателите на услуги за брз трансфер на пари е одговорно за уредно водење на нумериран регистар, во кој се евидентираат сите трансакции над одреден износ;

-Управата добива право да издаде налог за следење на деловен однос на клиентот;

-по барање на осигурителните друштва, а во линија со директивите на ЕУ и ФАТФ стандардите, обврските за имплементирање на мерките за спречување на перење пари се фокусираат на осигурителните друштва кои вршат работи на осигурување на живот;

-се укинува на обврската за автоматско доставување на извештаи од потенцијално ризични држави;

-се намалува бројот на задолжителни обуки кои треба субјектите да ги организираат на секоја година од 3 на 2 обуки;

-од аспект на казнената политика, се воведува можноста Управата да издаде покана за едукација за определени видови на прекршоци за кои е проценето дека се од незначителна опасност;

-се прецизираат надлежностите на Управата да врши надзор, како и правата и обврските на инспекторите - лица вработени во Управата;

-прецизирано е Управата за јавни приходи да врши надзор само врз приредувачите на игри на среќа во играчница (казино), правните и физички лица кои ги вршат следните услуги: промет со недвижности, ревизорски и сметководствени услуги, давање совети од областа на даноците или давање на

консултантски услуги, правните лица кои примаат во залог подвижни предмети и недвижности и здруженија на граѓани и фондации и друго.

За целите на усогласување со одредбите од Законот за кривична постапка, Управата во октомври повторно пристапи кон изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр.4/08, 57/10 и 35/11) (во понатамошниот текст: Законот).

I.3. Подзаконски акти – правилници

Заради усогласување со законските измени Управата подготви нови и ги измени следните подзаконски акти:

Правилник за изменување на правилникот за утврдување на листа на држави кои ги исполнуваат барањата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (од 05.01.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр.2/2011);

-Правилник за утврдување на листа на држави кои не ги имплементирале или недоволно ги имплементирале мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (од 05.01.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр.2/2011);

-Правилник за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите даватели на услуги брз трансфер на пари (од 05.01.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр.2/2011);

-Правилник за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите кои приредуваат игри на среќа во играчница (казино) (од 05.01.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр.2/2011);

-Правилник за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите кои вршат менувачки работи (од 05.01.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр.2/2011);

-Правилник за карактеристиките на софтверот за автоматска обработка на податоци (од 03.02.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр.16/2011);

-Правилник за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат брокерски куќи и банки со дозвола за работа со хартии од вредност (од 16.02.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр19/2011);

-Правилник за формата и содржината на поканата за едукација и за начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација (од 23.09.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр 129/2011);

-Правилник за формата и содржината на налогот за вршење надзор (од 23.09.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр 129/2011);

-Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите кои вршат менувачки работи (од 23.09.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр 129/2011);

-Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат брокерски куќи и банки со дозвола за работа со хартии од вредност (од 23.09.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр 129/2011);

-Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите кои приредуваат игри на среќа во играчница (казино) (од 23.09.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр 129/2011);

-Правилник за изменување на Правилникот за формата и содржината на нумерираниот регистар што го водат субјектите даватели на услуги брз трансфер на пари (од 23.09.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр 129/2011) и

-Правилник за изменување на Правилникот за карактеристиките на софтверот за автоматска обработка на податоци (од 03.02.2011 година, објавен во Службен весник на РМ бр 12/2011).

II. СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ – МЕРКИ, АКТИВНОСТИ, РЕЗУЛТАТИ

A. Субјекти на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Стандардите и мерките кои ги поставуваат меѓународните тела кои се занимаваат со проблематиката на борба против перење пари и финансирање постојано се развиваат и дополнуваат во согласност со откриените случаи на перење на пари и финансирање на тероризам. Услугите кои одредени правни и физички лица ги нудат, а кои често се злоупотребувани од страна на криминалците, доведе до поставување на стандарди во однос на примена на одредени мерки и дејствија од страна на тие лица, со цел да се спречат, колку што е можно повеќе, нелегалните активности на перење пари и финансирање на тероризам. Од оваа причина, сите правни и физички лица кои треба да применуваат вакви мерки, се вбројуваат во категоријата на обврзани субјекти. Управата редовно ги следи стандардите во однос на определувањето на категоријата на субјекти, како и нивните обврски и истите ги имплементира при подготовката на законските и подзаконските прописи. Оттука, обемот на субјекти опфатени со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам е во согласност со меѓународните стандарди и прописи.

II.1. Вид и број на субјекти

Во текот на 2011 година, Управата идентификуваше вкупен број од 15.608 субјекти задолжени по законот да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Во следната табела даден е приказ на субјектите по вид и број.

Табела бр.1

Субјекти задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам		
Ред.бр.	Вид на субјект	Број на субјекти во 2011 година
1	Банки	17
2	Штедилници	8
3	Менувачници	210

4	Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	80
5	Друштва за осигурување	4
6	Осигурителни брокерски друштва	17
7	Друштва за застапување во осигурувањето	5
8	Брокерски куќи	13
9	Друштва за управување со инвестициски фондови	4
10	Друштва за управување со доброволни пензиски фондови	2
11	Пошта	1
12	Правни лица кои извршуваат финансиски трансакции, телеграфски пренос на пари или достава на вредносни пратки	20
13	Лизинг друштва	9
14	Агенции за недвижности	185
15	Друштва за ревизија	39
16	Друштва за сметководство	1273
17	Адвокати	1925
18	Нотари	173
19	Казина	6
20	Правни лица чија дејност е купопродажба на возила	266
21	Правни лица кои вршат активности во врска со издавање и администрирање на кредитни картички	1

22	Здруженија на граѓани и фондации	11350
ВКУПНО:		15.608

II.2. Преглед на доставени податоци до Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам

Улогата на субјектите во идентификување на можни активности (транзакции) поврзани со перење пари или финансирање на тероризам, е клучна во борбата против овие појави, бидејќи повеќе или помалку, од нивната успешност да ги детектираат сомнителните активности, зависи и успешноста на институциите во системот, да ги докажат и потврдат истите.

Доставувањето на извештај за сомнителна трансакција (STR), е почетната точка од која започнува процесот на утврдување на постоење сомневање за перење пари или финансирање на тероризам. Ова е една од клучните обврски на субјектите - резултат на сите други обврски кои ги применуваат (идентификација, следење на деловните активности, чување на податоци и сл.). Сомневањето, субјектите го утврдуваат врз основа на непосредни сознанија, листите на индикатори и меѓународните листи на терористи и терористички организации.

-Примени извештаи за сомнителни трансакции (STR)

Задолжените субјекти согласно член 29 од Законот, имаат обврска да доставуваат податоци, информации и документи (STR) до Управата кога се сомневаат или имаат основи за сомневање дека било или е извршено перење пари или финансирање на тероризам или е направен обид или се прави обид за перење пари или за финансирање на тероризам. Обврската за доставување на STR од страна на надлежните органи на прогонот е укината со Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр. 35/11. Субјектите, надлежните државни органи и Единиците за Финансиско Разузнавање (ФИУ) на други држави (согласно член 44 од Законот) во текот на 2011 година доставиле вкупно 165 STR до Управата.

Во следната табела даден е приказ на вкупниот број на доставени STR до Управата во текот на 2011 по вид на субјекти и надлежни државни органи и тела.

Табела бр.2

СУБЈЕКТИ И НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ	Бр. на доставени STR
Банки	114
Штедилници	7
Комисија за хартии од вредност	1
Брокерски куќи	1
Македонска берза	1
Нотари	26
Адвокати	2
Пензиски фонд	1
Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	2
Казина	1
Инвестициски фондови	2
Управа на финансиска полиција	1
Единици за финансиско разузнавање (ФИУ) на други држави	6
ВКУПНО	165

Во следната табела даден е приказ на бројот на субјекти кои се задолжени да преземаат мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и бројот на STR-и кои ги доставеле до Управата во текот на 2011.

Табела бр.3

Ред.бр.	Вид на субјект	Бр. на субјекти	Бр. на доставени STR
---------	----------------	-----------------	----------------------

1	Банки	17	114
2	Штедилници	8	7
3	Менувачници	210	/
4	Даватели на услуги брз трансфер на пари и субагенти	80	2
5	Друштва за осигурување	4	/
6	Осигурителни брокерски друштва	17	/
7	Друштва за застапување во осигурувањето	5	/
8	Брокерски куќи	13	1
9	Друштва за управување со инвестициски фондови	4	2
10	Друштва за управување со доброволни пензиски фондови	2	1
11	Пошта	1	0
12	Правни лица кои извршуваат финансиски трансакции, телеграфски пренос на пари или достава на вредносни пратки	20	0
13	Лизинг друштва	9	0
14	Агенции за недвижности	185	0
15	Друштва за ревизија	39	0
16	Друштва за сметководство	1273	0
17	Адвокати	1925	2
18	Нотари	173	26
19	Казина	6	1

20	Правни лица чија дејност е купопродажба на возила	266	/
21	Правни лица кои вршат активности во врска со издавање и администрирање на кредитни картички	1	/
22	Здруженија на граѓани и фондации	11350	/
ВКУПНО:		15.608	156

Покрај извештаи за сомнителни трансакции, субјектите до Управата доставуваат и извештаи за готовински трансакции во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност, како и за неколку поврзани готовински трансакции во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност. Со оглед на забраната за вршење на готовински плаќања, односно исплата или примање на готови пари во износ од 15.000 евра или повеќе во денарска противвредност во вид на една или повеќе меѓусебно поврзани трансакции што не се извршени преку банка, извештаи за готовински трансакции над одредениот износ доставуваат единствено банките. По овој основ, во 2011 година се доставени вкупно 87.230 извештаи. Се запазуваат сите безбедносни стандарди при доставувањето, чувањето и анализирањето на овие податоци.

Согласно член 19 од законот, Царинската управа го пријавува до Управата внесувањето или изнесувањето на готови пари или хартии од вредност над 10.000 ЕВРА и царинските декларации преку царинската линија на Република Македонија. Во базата на податоци на Управата, овие податоци се доставуваат со помош на VPN врска меѓу Управата и Царинската Управа, од каде преку посебна апликација се прегледуваат и анализираат. Во текот на 2011 година, по овој основ, Управата има добиено вкупно 653 извештаи од Царинската управа.

Согласно членот 29-а од Законот, Управата ги добива следните податоци:

-од банките - податоци за сите одобрени кредити кои го надминуваат законски утврдениот лимит од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност,

-од нотарите - податоците за составени нотарски акти, потврдени приватни исправи и заверени потписи на договори со кои се стекнува имот во вредност од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност,

-од осигурителните друштва –податоци за склучени полиси за осигурување во вредност од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност,

-од правните и физичките лица чија дејност е купопродажба на возила - податоци за склучените договори за купопродажба на нови возила во вредност од 15.000 евра или повеќе.

Табела бр. 4

Ред.бр.	Вид на субјект	Број на доставени податоци согласно член 29-а
1	Банки	19.333
2	Нотари	11.962
3	Осигурителни друштва	163
4	Правни и физички лица чија дејност е купопродажба на возила	2.463
ВКУПНО:		33.921

Сите горенаведени податоци кои се доставуваат до Управата, се импортираат во базата на податоци и се користат при анализата на сомнителните случаи, односно, се користат при т.н. првични проверки на лицата за кои субјектите, надлежните органи и овластените тела на други држави доставиле извештај за сомневање, односно доставиле барање на податоци.

Врз основа на анализата на овие податоци во рамките на Управата иницирани се и отворени 5 предмети.

Б. Анализи на доставените податоци за спречување на перење пари и финансирање на тероризам од страна на Управата и преглед на доставени извештаи за сомневање за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и известувања за сомневање за сторени други кривични дела до надлежните органи

Најголемиот дел од предметите кои се работат во Управата се иницирани од страна на субјектите, т.е. се иницирани по примен извештај за сомнителна трансакција (STR).

По доставените STR-и, односно по доставените информации од други надлежни органи во Р. Македонија или од надлежни тела на други држави, вработените во Управата врз основа на член 34 од Законот, вршат анализа, односно прават проверки во базата на податоци на Управата, прибираат дополнителни податоци и документација од државните органи, финансиските институции или други правни или физички лица, а по потреба и од овластени тела на други држави.

Аналитичкиот дел од работењето на Управата, се заснова врз принципите на изготвување на финансиско - разузнавачка анализа, согласно интерната процедура за работа на предмети. Основата при изработка на финансиско - разузнавачка анализа и изработка на финален извештај под сомнение дека е сторено кривично дело перење пари или финансирање на тероризам, односно известување дека е сторено кривично дело од областа на економско - финансискиот криминал.

Доколку од анализата е утврдено сомневање дека е сторено кривично дело перење пари или финансирање на тероризам, согласно член 35 од Законот, Управата доставува Извештај за сомнителни активности до надлежните истражни органи (Министерството за внатрешни работи, Финансиска полиција, Јавното Обвинителство).

За предметите за кои од анализата се утврдени сомневања за сторено друго кривично дело освен перење пари или финансирање на тероризам известување се доставува до надлежен орган во зависност од природата на делото за кое постои сомневање.

Управата до надлежните институции има доставено вкупно 22 извештаи и 107 известувања, додека 22 предмети се ставени ад/акта откако по извршената анализа не се утврдени никакви сомневања за сторено кривично дело.

Во табелата бр.5 е прикажан бројот на доставени извештаи за сомнителни активности за перење пари или финансирање на тероризам, односно доставени известувања за сторено друго кривично дело до надлежни органи, како и до ФИУ на други држави.

Табела бр.5

Органи до кои се доставени извештаи/известувања	Доставени извештаи за перење пари и финансирање на тероризам	Доставени известувања за други кривични дела
МВР	17	47
УФП	3	24
ОЈО	2	4
УЈП	/	22
ЦУ	/	5
ФИУ на др. држави	/	5
ВКУПНО	22	107

Согласно член 34 став 4 од Законот, Управата може да разменува информации со надлежните органи за спроведување на истрага и со органите на надзор, заради спречување на перење пари и финансирање на тероризам. По овој основ во текот на 2011 година до Управата се доставени вкупно 83 барања за размена на податоци информации од надлежните органи за спроведување на истрага, а заради спречување на перење пари, финансирање на тероризам или друг вид на предикативни кривични дела. Управата во рамките на своите надлежности обезбеди информации и изврши финансиски анализи за сите доставени барања.

Согласно член 36 од Законот, во текот на 2011 година, Управата има доставено налози за привремени мерки до банките за привремено задржување на трансакции во вкупен износ од 14.913.110,50 МКД, 826.794,00 УСД и 9.545,33 ЕУР.

Согласно член 35-а од Законот, во текот на 2011 година, Управата во случаи на сомневање за перење пари или финансирање на тероризам, поднела 11 налози за следење на деловниот однос на клиентот до 86 субјекти. Од вкупно 11 налози за следење на деловниот однос 6 се доставени само до една банка додека останатите 5 налози се доставени до сите 16 банки.

-Примени и доставени извештаи за сомнителни трансакции поврзани со финансирање на тероризам

Согласно член 29 од Законот, од вкупно доставените 165 извештаи доставени се 7 извештаи со сомнение за финансирање на тероризам. Од страна на МВР-УБК, согласно член 34 од Законот доставени се 5 барања за проверка на лица за кои постои сомневање дека се поврзани со финансирање на тероризам.

Согласно своите законски надлежности Управата постапи по сите добиени извештаи, при што по извршената анализа на дополнително обезбедените податоци утврдени се и доставени до надлежните органи 3 извештаи за кои постои сомневање дека се поврзани со финансирање на тероризам од вкупно 22 доставени извештаи и 7 известувања со сомневање дека е сторено друго кривично дело од вкупно 107 известувања.

II.3. Идентификувани типологии на перење пари и финансирање на тероризам

Најчесто употребувани типологии, трендови и техники на перење пари кои се користени во 2011 година се следните:

-Државјани на соседни земји се јавуваат како овластени лица на сметки отворени во банки во РМ во сопственост на нерезидентни правни лица. Правното нерезидентно лице е со седиште во една земја додека средствата во Македонија ги префрла од негова сметка од земја која е различна од земјата каде што е седиштето. Физичките овластени лица ги подигаат средствата во готово од нерезидентната сметка на правното лице;

-Домашни физички лица основаат правни лица во соседни земји и при тоа се идентификуваат со лични карти издадени од други земји. Во РМ отвораат нерезидентни сметки во сопственост на правното лице и сметки во лично име, како резиденти. На сметката на правното лице се реализираат приливи од повеќе правни лица од странство и истите овластените лица ги подигаат од сметката. Правното лице е нерезидент, а физичкото резидент;

-Домашно физичко лице се јавува како сопственик и овластено лице на сметки во сопственост на неговите малолетни деца. На сите сметки врши готовински уплати на парични средства и ги орочува. По истекот на рокот за орочување истите ги

подига од сметките и ги уплаќа на негови и сметки на неговите деца во друга банка каде повторно ги орочува;

-Средства од нерезидентно правно лице (со седиште во off shore земја) се трансферираат на сметка на домашно правно лице, со нив се врши затворање на претходно подигнат револвинг кредит, потоа се подига нов револвинг кредит во ист износ и во целост средствата од кредитот повторно се трансферираат кон сметка на друго нерезидентно правно лице со седиште во off shore земја;

-Едно физичко лице се јавува како овластено лице на сметки во сопственост на повеќе физички лица. На сметките на физичките лица пристигаат приливи по основ на плата од правно лице во сопственост на овластеното лице на сметките и истите ги подига овластеното лице на сметките;

-Нерезидентно правно лице (најчесто со седиште во off shore земја) отвора нерезидентна сметка во домашна банка и на неа се трансферираат средства од сметки отворени во странски банки, во сопственост на правни лица кои исто така имаат седиште во off shore земји, по основ дознаки. Истиот ден средства во приближно ист износ се трансферираат кон сметки отворени во други странски банки во сопственост на други странски правни лица по истиот основ (дознаки);

-Приливи на големи износи на средства по основ на донација на сметки на невладини организации. Приливите се од страна на физички или правни лица кои потекнуваат од ризични земји. Средствата понатаму се подигаат во готовина од физички лица кои се јавуваат како овластени лица на сметките на невладината организација или се трансферираат по основ позајмици на сметки на други правни лица на кои како овластени се појавуваат истите лица овластени и на невладините организации;

-Физичко лице кое се појавува како сопственик на правно лице од сметката на правното лице трансферира средства во значителен износ на сопствена сметка по основ позајмица. Истиот ден лицето реализирало уште една трансакција - уплата на готовина на ист износ на кој е реализирана трансакцијата по основ на позајмица. Средствата кои ги уплаќа во готово истиот ден ги повлекува во готовина, а другите средства ги орочува и за краток временски период ги разорочува и повторно ги трансферира кон сметка на правното лице по основ позајмица;

-Физичко лице кое се појавува како сопственик или овластено лице на повеќе различни правни лица врши готовинска уплата на сметка на едно правно лице по

основ позајмица, потоа средствата ги трансферира по сметките на другите правни лица по основ позајмици за да на крај повторно се вратат кај правното лице кај кое се уплатени и физичкото лице повторно ги подига во готовина;

-Физичко лице за кое постојат одредени информации дека е вмешано во недозволена трговија со дрога врши готовинска уплата на сопствена сметка и истите средства ги трансферира по основ позајмица кон сметка на правно лице на кое тој се појавува како сопственик. Истите средства од сметката на правното лице се конвертираат во девизи и се трансферираат кон сметка на физичкото лице отворена во странство. На сметката на правното лице не се забележани позначителни трансакции кои одговараат на дејноста за која е регистрирано во ЦРМ;

-Физичко лице врши конвертирање на девизи во денари и истите ги уплаќа на сметка на правно лице по основ уплата на промет, истите средства повторно се конвертираат во девизи и се трансферираат на нерезидентна сметка на странско правно лице од чија сметка во готово се подигнати од нерезидентно физичко лице;

-Повеќе физички лица на нивни сметки уплаќаат девизи во приближно ист износ и истите ги трансферираат кон едно исто лице во странство по основ дознаки во странство. Физичките лица месечни примања по основ на плата примаат од едно исто правно лице.

-Утврдени типологии на сомнителни активности поврзани со финансирање на тероризам

Од предметите кои беа анализирани во текот на 2011 година, утврдени се следните сомнителни активности поврзани со финансирање на тероризам:

-Физичко лице со двојно државјанство (македонско и од друга држава), со моментално живеалиште надвор од Р. Македонија, внесува значителен износ на парични средства преку граница, отвора сметка во банка во Р. Македонија како нерезидент на која внесените средства преку граница ги уплатува во готовина и потоа ги трансферира на сметка на физичко лице во друга држава која е високо ризична;

-Правно лице наменски отвора сметка во банка со цел да прими парични средства од правно лице со седиште во држава со сомнение дека финансира тероризам и држава која е под меѓународни санкции;

-Физичко лице нема отворено банкарски сметки, но зачестено ја користи услугата брз трансфер на пари при што често има уплати од физички лица од држави за кои постои сомнение дека финансираат тероризам;

-Странски државјанин основа хуманитарна организација во Република Македонија. Од својата сметка во матичната држава трансферира големи износ на парични средства по основ на донации. Исто така на сметката на хуманитарната организација се реализирани трансфери по основ на донации од физички лица од Република Македонија. Потоа паричните средства парцијално се повлекуваат во готово;

-Странски државјани основаат правно лице во Република Македонија и наменски отвораат сметка во банка со цел да реализираат прилив на парични средства по основ на извоз на стока кон правно лице регистрирано во држава во која владее граѓанска војна. Основот за кој е склучен договорот за извоз на стока не соодејствува со дејноста на правното лице;

-На сметка на хуманитарно здружение се реализираат приливи по основ на донации и помош од странски земји, по што средствата се подигаат во готово или се префрлаат на сметка во друга банка.

III. НАДЗОР НАД СПРОВЕДУВАЊЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Една од надлежностите на Управата е да врши надзор над субјектите за примената на мерките и дејствијата определени со Законот. За таа цел во рамките на Управата е формирано и функционира посебно одделение – Одделение за инспекциски надзор.

III.1. Спроведен надзор над субјектите

Во периодот кој е предмет на овој извештај, Управата согласно годишниот план за надзор за 2011 година кој го опфаќа вршењето на редовен надзор над субјектите согласно Законот изврши надзор над вкупно 37 субјекти, односно изврши редовен надзор над 33 субјекти и вонреден надзор над 4 субјекти, прикажан во табела бр.6.

Табела бр. 6

СУБЈЕКТ	ВКУПНО
Банки	2
Штедилници	1
Друштва за сметководство	11
Друштва за ревизија	4
Нотари	7
Адвокати	5
Здруженија на граѓани и фондации	7
ВКУПНО	37

III.2. Резултати од надзорот – најчести идентификувани прекршоци

Од извршените надзори беа констатирани следните прекршоци на Законот:

- недоставување на програми за спречување на перење пари и финансирање на тероризам до Управата,
- недоставување на податоци до Управата, посебно во случаи кога постои сомневање дека клиентот, трансакцијата или крајниот сопственик се поврзани со перење пари или финансирање на тероризам,
- неизвршена потполна идентификација на клиенти,
- доставување неточни информации до Управата и др.

III.3. Преглед на спроведени постапки за порамнување и на поднесени барања за покренување на прекршочна постапка

Во изминатата година, Управата на 28 субјекти спроведе едукација за отстранување на неправилностите утврдени при вршењето на надзорот. Имено, по претходно извршен редовен надзор над 6 здруженија на граѓани и фондации, 11 друштва за сметководство, 3 друштва за ревизија, 5 адвокати и 3 нотари, инспекторите на Управата утврдија неправилности од член 50-а и член 51 од Законот за кои е предвидена едукација.

Во втората половина извршени се 6 заеднички надзори со инспектори од Управата за јавни приходи над 4 друштва за ревизија, 1 здружение на граѓани и 1 друштво за сметководство

Вкупниот износ на наплатени глоби за сторени прекршоци изнесува 317.200 денари.

На 06.05.2011 година, надлежниот суд донесе пресуда во корист на Управата по претходно поведување на прекршочна постапка против штедилница.

IV. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Во рамки на законски утврдените надлежности, Управата соработува со овластените тела на други држави и со меѓународните организации кои се занимаваат со борба против перење пари и финансирање на тероризам и учествува во исполнувањето на обврските кои произлегуваат од членството на Република Македонија во меѓународните организации (Moneyval Комитетот при Советот на Европа и EGMONT).

IV.1. Размена на податоци со овластени тела на други држави

Управата во рамките на меѓународната соработка може да бара и доставува податоци по сопствена иницијатива или по барање на друга држава по принципот на реципроцитет.

Размената на податоци и информации, односно приемот и доставувањето на податоци до членките на EGMONT се врши електронски на обезбеден начин преку Egmont Secure Web Site (ESW).

IV.1.1. Примени барања за размена на податоци и информации од ФИУ на други држави

Во периодот предмет на овој извештај, Управата има примено 52 барања од ФИУ на други држави. Согласно најдобрите практики на EGMONT, во рок од еден месец од приемот на барањето подготвен и доставен е одговор на сите држави, баратели на информации. Одговорот ги содржи сите податоци и информации кои Управата во рамките на своите надлежности може да ги обезбеди при вршењето на анализа на СТР добиени од задолжените субјекти.

Табела бр. 7- Приказ на барања по месеци

	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
	Јан	Фев	Март	Апр	Мај	Јуни	Јули	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Вкуп/мес	8	7	5	4	7	1	5	4	3	5	2	1
Вкуп/кв	20			12			12			8		

Сите примени барања се одговорени, просечен рок за обезбедување на податоци, подготвување и доставување на одговор е еден месец.

Табела бр.8- Приказ на времето потребно за одговарање на доставените барања

Период за одговор	1-5 дена	5 дена до 1 месец	1-2 месеци	Повеќе од 2 месеци
Бр. одговори	6	35	11	/

IV.1.2. Доставени барања за размена на податоци и информации од Управата

Во периодот, предмет на овој извештај, Управата има доставено 51 барање до ФИУ на други држави.

Табела бр. 9- Приказ на барања по месеци

	I Квартал			II Квартал			III Квартал			IV Квартал		
	Јан	Фев	Март	Апр	Мај	Јуни	Јули	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Вкуп/мес	5	5	6	2	2	4	2	1	2	2	7	13
Вкуп/кв	16			8			5			22		

IV.2. Зајакнување на меѓународната размена на податоци

IV.2.1. Потпишани договори за соработка со ФИУ на други држави

За целите на зајакнување на меѓународната соработка, во периодот на овој извештај Управата потпиша 5 меморандуми за разбирање со ФИУ на други држави, и тоа со: Ерменија, Британски Девствени Острови, Малави, Унгарија и Израел.

Во овој период се спроведуваат преговори за потпишување на меморандум со Австралија. Исто така, поднесени се иницијативи за потпишување на меморандуми за соработка до новите членки на ЕГМОНТ: Азербејџан, Казахстан, Мали, Мароко, Самоа, Соломонските Острови и Узбекистан.

Во периодот од 2001 година во 31.12.2011 година Управата има потпишано вкупно 43 меморандуми за разбирање со ФИУ на други држави.

IV.2.2 Унапредување на регионалната соработка

Управата учествуваше на регионалната средба на која се одржа во периодот од 08-09 септември 2011 година во Р. Словенија.

IV.3. Учество во работата на меѓународни тела и организации

IV.3.1 Учество во работата на Moneyval Комитетот, Совет на Европа

Македонската делегација во периодот на овој извештај, учествуваше на (сите три) пленарни состаноци (35^{от}, 36^{от} и 37^{от} Состанок) на Moneyval Комитетот, кои се одржаа во март, септември и декември 2011 година.

Македонската делегација (координирана од Управата) активно учествуваше на 35^{от} Состанок на Moneyval Комитетот на кој беше презентираан и усвоен Вториот Прогрес Извештај за Република Македонија за имплементацијата на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (за периодот септември 2009- септември 2011). На оваа активност и претходеше подготвителен период во рамките на кој беа подготвени одговори на Прашалникот за подготовка на Вториот Прогрес Извештај за Република Македонија за имплементацијата на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам доставен во месец мај од страна на Moneyval Комитетот, беше обезбедена целокупната законска регулатива која ги поткрепува дадените одговори и беа дадени дополнителни статистички податоци или определени појаснувања последователно побарани од експертите на овој комитет, по доставување на подготвените одговори на прашалникот.

Во врска со доставениот допис од г-динот Владимир Нечаев, претседател на Moneyval Комитетот, до директорот на Управата, во кој известува за одлуката на Moneyval Комитетот кон Република Македонија во врска со правилото бр.55 од Правилникот за процедури на овој Комитет со кое РМ беше вклучена во процес на дополнителна анализа во рамките на кој се утврдуваше потребата од спроведување на Процедура за зголемување на степенот на усогласеност, беа подготвени 2 посебни извештаи¹ и доставени за целите на нивна анализа на 35^{от} и 37^{от} Состанок на овој комитет.

Исто така, сите Јавни соопштенија на ФАТФ се објавени и доставени до банките и давателите на услуги брз трансфер на пари за нивно понатамошно постапување.

---

¹ Доставените информации се однесуваат реализација на активностите во насока на усогласување со следните препораки на ФАТФ: R.24, SR II и SR III

IV.3.2 Учество на Пленарниот состанок на EGMONT

Во периодот од 11 јули до 15 јули 2010 година во Јереван, Ерменија, се одржа 19^{от} Пленарен состанок на EGMONT. Управата учествуваше на овој состанок на кој беа потпишани 2 Меморандуми за соработка (со Ерменија и Британски Девствени Острови). За членки на EGMONT на овој состанок се примени: Азербејџан, Казахстан, Мали, Мароко, Самоа, Соломонските Острови и Узбекистан, со што вкупниот број на членки на EGMONT Групата изнесува 127.

V. СОРАБОТКА СО СУБЈЕКТИТЕ, ОРГАНИТЕ ЗА НАДЗОР, ДРУГИ ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ТЕЛА

V.1.Соработка со субјектите

Во 2011 година организирани се вкупно 10 обуки на кои присуствуваа учесници - одговорни лица и вработени во здруженијата на граѓани и фондации, казината, правните лица кои издаваат и администрираат со кредитни картички, друштвата за ревизија, адвокатите и банките. Во табелата презентирани се обуките кои Управата во соработка со Македонската канцеларија за техничка поддршка на граѓанските организации, Институтот на овластени ревизори на РМ и TAIEХ ги организираше за задолжените субјекти.

Табела бр.10

Датум(и)	Предмет/Тема	Испорачувач на обука
03.03.2011	Обврски на НВО(граѓански фондации и здруженија) од ЗСППФТ- за здруженија и фондации	TACSO-Македонска канцеларија за техничка поддршка на граѓанските организации.

18.03.2011	Обврски на приредувачите на игри на среќа во играчница (казино) за Казино”Принцес”-Гевгелија	Управа
19-24.04.2011	Борбата против перењето на пари и финансирањето на тероризам во непрофитниот сектор-за здруженија и фондации	ТАИЕХ
20.05.2011	Обврските на правните лица кои издаваат и администрираат со кредитни картички во СПП и ФТ-за Дајнерс клу	Управа
08.06.2011	Меѓународни стандарди кои се однесуваат на СПП/ФТ-за Еуростандард банка Скопје	Управа
18-19.08.2011	Обврските на друштвата за ревизија во спречувањето на перење пари и финансирање на тероризам-за друштва за ревизија	Управа
30.09.2011	Обука од областа на СПП и СФТ -за ревизори	Институтот на овластени ревизори на РМ и Управа
13-14.10.2011	Семинар на тема “Борбата против перење пари и финансирање на тероризам” -за здружението на правници	ТАИЕХ
06-07.12.2011	Обука на приредувачи на интернет игри на среќа –за казина	ТТАИЕХ
20-21.12.2011	Семинар на тема “Борбата против перење пари и финансирање на тероризам”- за банките	ТАИЕХ

Во рамките на соработката со субјектите, значајно е да се споменат и низата состаноци одржани со здруженијата, групациите и асоцијациите на соодветни субјекти, како тела кои се грижат и ги штитат нивните интереси, а воедно и го

координираат нивниот настап во односите со Управата. Во оваа насока, редовни и мошне значајни се состаноците кои Управата ги одржува на месечно ниво со АМЛ Комисијата при Здружението за банкарство, во рамките на кои се дискутираа прашања и проблеми кои банкарскиот сектор ги поставува, а се поврзани со проблематиката за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

Целокупните активности насочени кон зголемување на свеста за значењето на примената на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам резултираа со зголемување на бројот на интерните програми за примена на мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам кои согласно член 40 од Законот субјектите се должни да ги доставуваат до Управата и еднаш годишно да ги ажурираат. Имено, во оваа година прегледани се и дадено е позитивно мислење на вкупно 847 програми.

V.2.Соработка со органите за надзор

Одржани се билатерални координативни состаноци со сите супервизорски органи, и тоа: Народна банка на Република Македонија, Комисија за хартии од вредност, Управа за јавни приходи, Агенција за супервизија на осигурувањето, Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенција за пошти и комисиите за надзор при адвокатската комора и нотарската комора на Република Македонија, на кои беа разгледани годишните планови за вршење надзор за 2012 год. со цел усогласување на меѓусебните активности, координација на надзорот од областа на СПП и СФТ што го вршат супервизорските органи согласно член 46 и 47 од Законот, предлози за интензивирање на соработката помеѓу супервизорските органи и зајакнување на меѓу институционалната соработка преку имплементирање на потпишаните меморандуми за соработка и размена на податоци, како и континуирано одржување на работни средби со цел координирање на меѓусебните активности.

Разгледани се можностите за размена на искуства од досегашното работење на надзорните органи, можности за обуки, специјализација и усовршување на вршителите на надзор – инспекторите, размена на информации и известувања помеѓу супервизорските органи за извршените надзори – контроли во согласност со ЗСППФТ, презентирање и создавање на нови методи за надзор над субјектите, ажурирање на Индикаторите за препознавање на сомнителни трансакции кај субјектите.

Покрај состаноци, во рамки на заедничката и успешна соработка помеѓу Управата и Управата за јавни приходи, одржана е работилница на тема „Обука за спречување на перење пари и финансирање на тероризам во Р. Македонија“, за инспекторите и вработените во Управата за јавни приходи.

V.3.Соработка со други државни органи и тела

Во текот на 2011 година Управата ја продолжи својата соработка со државните органи и тела инволвирани во системот за спречување перење пари и финансирање на тероризам, која може да се разгледува од два аспекти и тоа: заедничко постапување во случаи на перење пари и преку работни состаноци за унапредување на системот.

Во најголемиот дел од случаите кога Министерството за внатрешни работи, Управата за финансиска полиција или Јавното обвинителство постапуваше во предметите на перење пари беше вклучена и Управата која во рамки на своите законски надлежности ги обезбедуваше потребните податоци и вршеше финансиски анализи.

-Спроведување на меѓународни рестриктивни мерки

Со цел зголемување на ефикасноста во примената на меѓународните рестриктивни мерки кои Република Македонија ги спроведува согласно одлуките на Советот за Безбедност на Обединетите Нации и во рамките на учеството на Заедничката надворешна и безбедносна политика на ЕУ и постапувајќи по препораките на Moneyval Комитетот, по иницијатива на Управата во март беше усвоен нов Закон за меѓународни рестриктивни мерки. Во изготвувањето на законот активно учествуваа претставници од Управата. Една од новините во законот е прецизирање на начинот на спроведување на финансиските рестриктивни мерки, при што се задолжува Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам да ги извести финансиските институции, како и Агенцијата за катастар за недвижности и Централниот депозитар за хартии од вредност, за воведување или за престанување на важење на финансиските рестриктивни мерки, донесени со одлука на Владата.

Врз основа на овој закон Управата донесе и Упатство за начинот и формата за водење на евиденција за спроведување на рестриктивни мерки, кое е објавено на web страната на Управата.

Во периодот предмет на овој извештај спроведени се 21 рестриктивн финансиска мерка.

Претставници од Управата во декември учествуваа на TAIEH регионален семинар наменет за министерствата, институциите и органите на државната управа кои се задолжени за имплементација на Законот за меѓународни рестриктивни мерки.

- Учество во оценски мисии

На 8^{от} Состанок на Поткомитетот за правда, слобода и безбедност кој се одржа во септември Управата го презентираше реализираниот напредок на реализирани активности во подрачјето „Перење пари, економски и финансиски криминал“.

Во октомври делегација на Извршниот Комитет за борба против тероризам при Обединетите Нации (CTED), изврши оценка на имплементацијата на Резолуцијата 1373 (2001) на Советот за Безбедност на Обединетите Нации. Управата имаше состанок со претставниците на Комитетот на кој ги презентираше активностите кои ги превзема во борбата против финансирање на тероризам.

Министерството за внатрешни работи изготви Национална стратегија на за борба против тероризам врз основа на која се формираше работна група, во која се вклучени и претставници од Управата, која има задача да изработи Акционен план за спроведување на мерките и активностите предвидени во Националната стратегија.

- Други активности

Управата изготви Стратешкиот план за периодот 2012-2014 година, како составен дел од Стратешкиот план на Министерството за финансии и Владата на Република Македонија.

За целите на подигање на степенот на квалитет на севкупното работење на Управата и негово усогласување со светските стандарди за управување со квалитет, Управата во декември отпочна со процесот на целосна имплементација на ИСО стандардот 9001:2008 систем за управување со квалитет.

Управата активно учествуваше во изготвувањето на Акциски план за борба против корупцијата и судир на интереси – мултидисциплинарна активност организирана од страна на Државната Комисија за спречување на корупцијата.

Управата активно учествуваше во работата на меѓуресорското тело за координација на активностите против корупција во рамките на Министерството за правда, во Работните Групи 3.04 Слободно движење на капитал, 3.24 Правда,

слобода и безбедност и 3.31 Заедничка надворешна безбедност и политика во процесот на евроинтеграциите.

V.4.Активности на Советот за борба против перење пари и финансирање на тероризам

Советот за борба против перење пари (во понатамошниот текст: Советодавно тело) е одговорно да ја координира имплементацијата на мерките и активностите утврдени со Националната стратегија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам. Во Советодавното тело се вклучени претставници од: Министерство за внатрешни работи, Министерство за правда, Управа за финансиска полиција, Царинска Управа, Народна банка на Република Македонија, Управа за јавни приходи, Комисија за хартии од вредност, Јавно обвинителство и Агенција за супервизија на осигурување.

Работата на Советодавното тело е поддржана од Управата. Во текот на 2011 година Советодавното тело одржа пет состаноци. Меѓу другото Советодавното тело ја следеше реализацијата на заклучоците усвоени од Владата на Република Македонија на 176 седница, за што ја извести Владата преку 2 Информации (подготвени од Управата). Исто така, Советодавното тело беше вклучено во подготовка на материјали и извештаи доставени до Moneyval Комитетот при Советот на Европа.

Согласно член 34-а од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам, за целите на унапредување на меѓуинституционалната соработка, Владата на Република Македонија на 08.11.2011 година донесе Одлука за формирање на Совет за борба против перење пари и финансирање тероризам, врз основа на кое донесе и Решение за именување на претседател и членови на Советот за борба против перење пари и финансирање тероризам. Советот е составен од претставници на: Министерство за внатрешни работи, Министерство за финансии, Министерство за правда, Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Управа за финансиска полиција, Царинска Управа, Народна банка на Република Македонија, Управа за јавни приходи, Комисија за хартии од вредност, Агенција за супервизија на осигурување, Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенција за пошти, Адвокатска Комора и Нотарска Комора. Исто така, овој совет има обврска (и ќе продолжи) да ја координира реализацијата на активностите планирани со Националната стратегија, да ја унапредува

функционалноста на системот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и да предлага активности за зголемување на неговата ефикасност. Советодавното тело во овој состав ќе почне да функционира од 2012 година.

VI. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА УПРАВАТА ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

VI.1. Кадровски капацитети

Во текот на 2011 година, и покрај лимитираните финансиски средства поради пакетот на антикризни мерки на Владата на Р. Македонија, Управата посвети внимание на професионалниот развој и унапредување на своите човечки ресурси. Во рамките на овој извештај, како позначајни би ги споменале следните обуки:

- студиски посети на ФИУ Норвешка и ФИУ Австрија, реализирани со помош на инструментот TAIEХ, држави кои поседуваат високо развиени информатички системи, со цел размена на искуства, кои придонесоа во континуираното развивање на информатичкиот систем на Управата;

- обука за финансиски истраги за организиран криминал и тероризам во Софија, Р.Бугарија, активност во рамките на Проект на Европската Комисија;

-учество на работилница за воведување на стандарди за управување со човечки ресурси, организирана од Министерството за информатичко општество и администрација, во рамките на Проектот на Британска Амбасада - Фонд СПФРЕ, Градење на капацитети за ЕУ интеграции;

-еднодневен семинар „I2 Analyst Notebook“ за новите функционалности на I2 Analyst Notebook, во Скопје, во организација на компанијата Салвиол, Словенија;

- учество на тридневна регионална работилница за „Криминални парични текови по интернет,“ во Белград, Р. Србија, подржана и организирана од Совет на Европа (Cyber Crime), насочена кон подигање на свеста за потребата од одземање на приносите од криминал на интернет, зајакнување на меѓуагенциската и јавно-приватна соработка против криминалните пари на интернет и идентификување контрамерки (добри практики) кои би можеле да бидат имплементирани во ИПА земји и области;

- работилница на тема „Задолжителни одредби за административна, за физичка, за индустриска и за информатичка безбедност/NCSA, во Скопје, организирана од

Дирекција за безбедност на класифицирани податоци, подржана од инструментот ТАИЕХ на Европската Комисија;

-еднонеделен меѓународен семинар за борба против фалсификување на пари, во Рим-Италија и Брисел-Белгија на тема „Тенденција на пораст на фалсификувани монети од 1 и 2 евра, Италија европски лидер за фалсификување на пари“, Италија;

-учество на полугодишно стручно советување на Нотарска Комора на РМ во Струмица;

-семинар на ОЕЦД-Мрежата за спречување на корупцијата за Источна Европа и Централна Азија (АЦН), одржан во Киев, Украина, на теми „Истрага и гонење на корупцијата“ и „Случаи на финансиски истраги поврзани со перење на пари“ со цел споделување на практично искуство и добри примери, во организација на Организацијата за економска соработка и развој;

-учество на регионална конференција на тема "Countering Terrorist Financing" Конференцијата организирана од Извршниот директорат на комитетот против тероризмот(CTED), Центарот SECI, и Регионалниот совет за соработка, во соработка со UNODC, во Белград, Р.Србија;

-семинар на тема „Спречување на перење пари,, во Скопје, во организација на АТТФ-Агенција за трансфер на финансиска технологија од Луксембург со посредништво на Сектор за финансиски систем во Министерство за финансии;

-обука за евалуатори, во Стразбур, Франција;

-учество на еднодневна работилница за заштита на личните податоци, во Скопје со цел креирање на Стратегија за заштита на личните податоци во РМ 2011-2015, во организација на Дирекцијата за заштита на лични податоци и Проектот на ЕУ за поддршка во подготовка на стратешки документи и акциски планови, вклучувајќи истражување на свеста кај медиумите за подобра имплементација на Законот за заштита на личните податоци - ИПА 2008;

-обука на тема „Вкрстено испитување“, организирана од Академија за судии и обвинители, подржана од Мисијата на ОБСЕ во Скопје;

-учество на еднодневна Конференција на тема „Мерки за превенција од корупцијата-Предизвици и можности за Македонија и Бугарија“, во Скопје, организирана од Конрад Аденауер Штифтунг, Балкан Нет и Националната Асоцијација на општински служители на Р.Бугарија (NAMCB);

-учество на U4 Меѓународна Работилница од областа на антикорупцијата во Маврово на тема „Градење на интегритетот и спречувањето на корупцијата во Македонија: концепти, предизвици и насоки на делување“;

-„Финансиски истраги - враќање на нелегално стекнати средства“ во Охрид, организиран од Министерство за внатрешни работи –Интерпол во соработка со Сојузната криминалистичка служба на СР Германија, во рамки на Проектот DET ILECU II, финансиран од страна на Европската Комисија;

-учество на еднодневна Конференција за борба против недозволена трговија во Скопје, на тема контрола на легална трговија со тутунски производи - Трендови и идни перспективи, во организација на Имperiал Тобако ТКС и Царинска Управа на Р.Македонија

-семинар за меѓународни рестриктивни мерки, одржан во Скопје, организиран од страна на Министерство за надворешни работи, подржана од инструментот TAIEХ на Европската Комисија;

-обука на приредувачи на интернет игри на среќа, во Скопје организирана од Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, подржана од инструментот TAIEХ на Европската Комисија;

-семинар за заштита на лични податоци од страна на органите за спроведување на законот, во Скопје организирана од Дирекција за заштита на лични податоци, во рамките на Проект на Европската Унија со единствена цел разработување на прописите за заштита на лични податоци како и разменети најдобрите европски искуства;

-„Перење пари“ во Скопје, организиран од Академијата за судии и јавни обвинители во рамките на Проектот „Натамошно јакнење на институционалните капацитети на АСЈО“, финансиран од Европската Унија - ИПА 2008;

-„Перење пари“ за одговорните лица кај банките, во Скопје организирана од Управата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, подржана од инструментот TAIEХ на Европската Комисија

VI.2. Технички капацитети

Управата во текот на изминатата година, континуирано се грижеше за правилно управување, одржување и надградување на комплетниот информатички систем.

Управата, во текот на 2011 година спроведе интензивни подготовки за аплицирање за добивање на неповратни средства за имплементација на ново софтверско решение за прибирање на податоци, автоматска обработка и категоризација, анализа на случаи и генерирање на извештаи во Управата, финансирано од Владата на Кралството Норвешка. Решението кое ќе се имплементира во Управата веќе е воспоставено и дава успешни резултати во Единицата за Финансиско Разузнавање на Норвешка. За таа цел се одржаа бројни состаноци со повеќе норвешки експерти и неколку работни посети со цел правилно имплементирање на проектот.

Со цел правилно имплементирање на барањата кои произлегуваат од прописите за спречување на перење пари и финансирање на тероризам соработката со банките се интензивираше.

За размената на податоци, согласно надлежностите на Управата, на меѓународно ниво со останатите единици за финансиско разузнавање извршивме зголемување на нивото на безбедност. Од аспект на зголемување на степенот на безбедност на податоци извршен е нов безбедносен систем, како и модернизација на сервер салата каде што се наоѓа ИТ опремата. Исто така се изврши подобрување на начинот на кој се врши складирање и бекап на податоците кои што согласно законските надлежности Управата во електронска форма ги добива од субјектите.

За запознавање на субјектите како и за запознавање на пошироката јавноста со работата и активностите на Управата редовно вршеше ажурирање на својата Веб страна.